

תרגיל תיאורטי מספר 4

1. סטודנט סקרן החליט לבדוק מה עומד מאחורי הצלחתו במבחני התואר. הוא החליט שהפרמטרים הקובעים הם: P_1 מספר השעות שהקדיש ללימוד למבחן, P_2 מספר שיעורי הבית שפתר ו P_3 מספר הספרים שהוא קרא בנושא. הוא אסף את הנתונים הבאים מ 4 קורסים שונים

	P_1	P_2	P_3	Final Grade
1	4	2	3	7
2	2	3	3	4
3	4	4	5	8
4	2	5	5	6

השאלה שעמדה בפני הסטודנט היא מה המשקל שתרם כל פרמטר לציון המבחן. הוא החליט לסמן ב x_i את המשקל שתורם פרמטר P_i לציון הסופי וניסה למצוא אותם ע"י פתירת המשוואות

$$4x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 7$$

$$2x_1 + 3x_2 + 3x_3 = 5$$

$$4x_1 + 4x_2 + 5x_3 = 7$$

$$2x_1 + 5x_2 + 5x_3 = 6$$

אך לצערנו, לא נמצא פתרון... הסטודנט לא אמר נואש והחליט להשתמש בידע שרכש בקורס אלגברה לינארית... הוא

החליט למצוא c_1, c_2, c_3 כך שוקטור התוצאה $b' = \begin{pmatrix} b'_1 \\ b'_2 \\ b'_3 \\ b'_4 \end{pmatrix}$ שמחושב ע"י

$$4c_1 + 2c_2 + 3c_3 = b'_1$$

$$2c_1 + 3c_2 + 3c_3 = b'_2$$

$$4c_1 + 4c_2 + 5c_3 = b'_3$$

$$2c_1 + 5c_2 + 5c_3 = b'_4$$

יהיה הכי קרוב לוקטור התוצאה האמיתי $b = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 8 \\ 6 \end{pmatrix}$. כוונתו ב"קרוב" הוא למזער את $\|b - b'\|$ (כאשר $\|*\|$ היא

הנורמה המשורית מהמכפלה הסקלארית המוגדרת על $\mathbb{R}^4$). מצאו גם אתם את c_1, c_2, c_3 .
 [הדרכה: יצגו את הבעיה כמערכת משוואות $Ax = b$ וחשבו איך הבעיה של הסטודנט שקולה למיצאת הטלה של b על איזה שהוא תת מרחב (שהוא יהיה b')... לאחר מכן פתרו את המשוואה $Ax = b'$. אזהרה: תרגיל עם חישובים לפניך]

2. יהא $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ ממ"פ. נגדיר $S = \{u \in V : \|u\| = 1\}$ (כאשר $\|u\|$ זה הנורמה המושרית). יהא $v \in V, v \neq 0$. הוכיחו כי $\min \{\|v - u\| : u \in S\}$ מתקבל עבור הנרמול של v (כלומר עבור $\tilde{u} = \frac{v}{\|v\|}$).

3. תהא $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$ ויהיו v ו"ע המשוך ל λ ע"ע (כלומר $Av = \lambda v$).

(א) הוכיחו כי לכל $k \in \mathbb{N}$ מתקיים כי v ו"ע של A^k המתאים לע"ע λ^k .

(ב) הוכיחו כי לכל פולינום $p(x) \in \mathbb{F}[x]$ מתקיים כי v ו"ע של $p(A)$ המתאים לע"ע $p(\lambda)$.

4. תהא $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ לכסינה. הוכיחו כי $A^2 + 3I$ לכסינה והפיכה.

5. יהיו $a_0, a_1, \dots, a_{n-1} \in \mathbb{C}$ מספרים מרוכבים. נגדיר מטריצת ונדרמונט להיות

$$V(a_0, \dots, a_{n-1}) = \begin{pmatrix} 1 & a_0 & a_0^2 & \dots & a_0^{n-1} \\ 1 & a_1 & a_1^2 & \dots & a_1^{n-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & a_{n-1} & a_{n-1}^2 & \dots & a_{n-1}^{n-1} \end{pmatrix}$$

למשל

$$V(3, 2, 4) = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 3^2 \\ 1 & 2 & 2^2 \\ 1 & 4 & 4^2 \end{pmatrix}$$

(א) הוכיחו כי

$$|V(a_0, \dots, a_{n-1})| = \prod_{0 \leq i < j \leq n-1} (a_j - a_i)$$

למשל

$$|V(3, 2, 4)| = (4 - 2)(4 - 3)(2 - 3)$$

הדרכה: בצעו את פעולות העמודה האלמנטריות הבאות לפי הסדר הבא

- $C_n - a_0 C_{n-1} \rightarrow C_n$ •
- $C_{n-1} - a_0 C_{n-2} \rightarrow C_{n-1}$ •
- עד $C_2 - a_0 C_1 \rightarrow C_2$ •

• השתמשו ברקורסיה/אינדוקציה על מנת להגיע לפתרון.

כאשר C_i זה עמודה i של המטריצה (שימו לב שפעולות אלו לא משנות את הדטרמיננטה)

(ב) הוכיחו כי $a_0, a_1, \dots, a_{n-1} \in \mathbb{C}$ מספרים שונים אמ"מ המטריצה $V(a_0, \dots, a_{n-1})$ הפיכה.

6. תהא $A \in \mathbb{R}^{9 \times 9}$ עם דרגה = 5. נתון כי $\text{rank}(A - 3I) = 5$. עוד נתון כי ל A קיים ע"ע שווה ל - 5. הוכיחו כי A לכסינה מעל $\mathbb{R}$ ומצא את האלכסונית ש A דומה לה.

7.

(א) תהא $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ כך שכל שורה של A מסתכמת לאותו מספר שנשמנו λ . הוכיחו כי λ ע"ע של A . למשל למטריצה $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & 4 & 3 \\ 8 & -1 & -1 \end{pmatrix}$ יש ערך עצמי 6 כי כל שורה מסתכמת ל 6. רמז: חישובו מי ה"ע המתאים.

(ב) תהא $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$. לכסנו או"ג את A . כלומר מצאו מטריצה P או"ג ומטריצה אלכסונית D כך ש $P^{-1}AP = D$

8. נגדיר סדרת מספרים בצורה רקורסיבית:

$$a_{-1} = -1$$

$$a_0 = 0$$

$$a_1 = 1$$

$$\forall n \geq 2 \quad a_n = -2a_{n-1} + a_{n-2} + 2a_{n-3}$$

(א) הגדירו A המקיימת $\begin{pmatrix} a_n \\ a_{n-1} \\ a_{n-2} \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} a_{n-1} \\ a_{n-2} \\ a_{n-3} \end{pmatrix}$ לכל $n \geq 2$.

(ב) לכסנו את A כדי למצוא ביטוי מפורש ל a_n (עבור $n \geq 2$). הדרכה: שימו לב כי $\begin{pmatrix} a_n \\ a_{n-1} \\ a_{n-2} \end{pmatrix} = A^{n-1} \begin{pmatrix} a_1 \\ a_0 \\ a_{-1} \end{pmatrix}$ לכל $n \geq 2$.